

Orienteringsaften på Rigshospitalet

Af Morten Eiersted, informationsmedarbejder

Den 28. april afholdte Hiv-Danmark en orienteringsaften om behandling og smitsomhed.

Over 140 personer havde fundet vej til auditoriet på Rigshospitalet. Aftenarrangementet bestod af tre forskellige oplæg. Ole Morten Nygaard holdt det første oplæg, hvor han fortalte om sine erfaringer som hiv-patient. Han gav gode råd om, hvordan man kan forberede sig til sit kontrolbesøg og derved få mere ud af sin samtale med læge og sygeplejerske.

Med tyve minutters konsultationstid kræver det en del forberedelse, og man bør overveje, hvad man kan nå at få svar på, hvad man kan spørge andre om, samt hvilke henvisninger og recepter, man kunne have brug for. For at Ole Morten Nygaard kan forberede sig ordentligt, fører han en logbog, hvor han noterer, hvad der er sket siden sidste kontrolbesøg, hvad han har spurgt om, og hvilke svar han har fået. I ugen før kontrolbesøget samler han således op og gør sig overvejelser om, hvad han skal spørge lægen om, og hvad han skal spørge sygeplejersken om.

Hvis det, man skal tale med lægen om, er kompliceret, kritisk eller svært, kan man med fordel tage sin ægtefælle, kæreste eller en ven med. To sæt ører hører bedre end et.

Hvis man ønsker at fremsætte en klage, er det ligeledes en god ide at samle punkter sammen og rette en klage på skrift. Samtidig bør man også huske at rose ens læge, når der er grund til det.

Lægen kan også være ens fortæller og hjælpe med at skaffe særlig medicin eller udstyr for at løse specielle problemer ved sygdommen.

Dr. Mark Nelson fra Westminster Hospital i London var inviteret til at

holde oplæg om behandlingsmuligheder.

Han gennemgik i store træk hiv-behandlingen og de præmisser, som behandlingen var baseret på.

Han bed mærke i nødvendigheden af at mindske bivirkninger for at holde patienterne på medicinen og undgå behandlingssvigt.

For at tilrettelægge en god behandling bør lægen foretage en resistens-test, forholde sig til, hvor succesfuld (effektiv) medicinen er, hvilke bivirkninger medicinen giver, samt hvor god patienten er til at tage medicinen som foreskrevet.

De store bivirkninger, der er på kort sigt, er et alvorligt problem. Selvom medicin korrekt indtaget kan holde virus nede, er det ofte kortsigtede bivirkninger, som medfører, at patienterne må fravælge medicinen.

Overlæge Lars Nørgaard Nielsen, Hvidovre Hospital, holdt oplæg om, hvorvidt smitterisikoen nedsættes ved den nuværende behandling.

Udgangspunktet var et rungende ja, men der er en række risikofaktorer som f.eks. kønssygdomme, andre infektioner eller en høj virusmængde.

Spørgsmålet om virus-mængde kompliceres af, at der ikke er umiddelbar sammenhæng mellem virusmængden i blod og mængden af virus i f.eks. sæd eller skedesekret.

Viden på området er meget begrænset. Den viden, som man arbejder ud fra, bygger på erfaringerne med at begrænse smitterisikoen mellem mor og barn under graviditet og ved fødsel. Her er det lykkedes at reducere smitterisikoen fra 25% til mindre end 1%.

Lars Nørgaard Nielsen valgte siden at inddrage tanker om resistens og smitsomhed. Spørgsmålet om smitte med resistent virus fylder ikke meget i Danmark, da forekom-

sten er lav. Men det er måske kun et spørgsmål om tid, førend det bliver mere udbredt, da vi stort set er det eneste land, hvor så få er smittet med resistent virus.

Selvom så få smittes med resistent virus må henvend 50% af de patienter, der begynder på behandling, inden for et år skifte behandling. Hertil kommer, at langt de fleste blandt dem, der bliver på medicinen, har svært ved at overholde tidspunkterne for medicinindtag.

For den gruppe af patienter, som indtager deres medicin mindre end 70% korrekt i forhold til tidspunkt, er der ikke den store risiko for at udvikle resistens. Mængden af medicin i blodet er lav og risikoen er derfor lille for, at virus kan udvikle resistens over for medicinen. Men blandt gruppen af patienter, der overholder tidspunkt for medicinindtag 70-95% er der stor risiko for, at virus netop udvikler resistens over for medicinen. Man skal op over 95% korrekt indtag af medicin før end risikoen for resistens igen bliver lille.

Den foreløbige viden om resistens og smitterisiko synes at vise, at resistent virus smitter mindre end vildtypen (oprindelige virus). Og forekomsten af multiresistent virus synes at smitte endnu mindre. Men man er først for nylig begyndt at få erfaring med resistens-test, og først for nylig begyndt at kunne måle for resistens hos personer med lav virusmængde.

Derfor er det for tidligt at give et entydigt svar. Men de bedre behandlingsmuligheder og spørgsmålet om resistens peger på, at smitterisikoen kan være nedsat, medmindre patienten har andre risikofaktorer som kønssygdomme, eller den kendsgerning, at der er forskel i mængden af virus i blod og andre sekreter og organer.

Hiv-smittedes levekår og livskvalitet i Danmark

Af Bent Hansen, sekretariatschef

Hiv-Danmark påbegyndte 1. april arbejdet med en større landsdækkende undersøgelse om hiv-smittedes levekår og livskvalitet i Danmark.

Det er den første undersøgelse af sin slags herhjemme – og undersøgelsen er ikke helt uinspireret af den norske undersøgelse 'Levekår og livskvalitet blandt hivpositive', der udkom i 2002.

Nye medarbejdere

Til at gennemføre undersøgelsen har Hiv-Danmark ansat Mie Carstensen og Anders Dahl.

Mie Carstensen er cand.scient. i socialvidenskab og kultur- og sprog-mødestudier fra RUC og har mange års erfaring som frivillig på AIDS-Linien. Mie er ansat på fuldtid.

Anders Dahl er antropolog og har været med til at gennemføre en lignende undersøgelse om mandlige prostituerede i København ('Træk af den mandlige prostitution'). Anders Dahl har arbejdet 11 år på AIDS-Linien og har senest bl.a. været deltidsansat på Brobyggerprojekt i Hiv-Danmark. Anders er også i Levekårsundersøgelsen ansat på deltid.

Formålet

Formålet med undersøgelsen er at samle den allerede eksisterende viden på området, uddybe de områder, hvor der mangler viden, med egne undersøgelser (spørgeskema og interview) for derefter at pege på handlemuligheder og uafdækkede indsatsområder. Der er således tale om en levekårsundersøgelse, som skal skabe den nødvendige dokumentation for planlægningen og struktureringen af det forebyggende og støttende arbejde, der skal gennemføres i fremtiden.

Undersøgelsen vil på visse områder adskille sig fra en ordinær levekårsundersøgelse. De problemstillinger, som påvirker hiv-smittedes levekår, handler i høj grad om stigmatisering, fordomme, seksualitet, relationen til andre mennesker samt tilknytningen til sundhedssystemet og den sociale sektor og behandling. Men undersøgelsen vil også se på mere ordinære levekårsparametre som uddannelse, tilknytningen til arbejdsmarkedet, boligforhold, økonomi, parforhold/ægteskab, børn mv.

En række centrale personer inden for hiv/aids-miljøet vil blive inddraget allerede i den indledende fase. Det sker for at få input til relevante temaer, som undersøgelsen bør kigge nærmere på og for tidligt at få sat fokus på, hvordan undersøgelsens resultater kan omsættes i praksis senere hen.

Undersøgelsens finansiering og opbygning

Undersøgelsen er planlagt til at løbe over to år, såfremt den bliver fuldt finansieret. Sundhedsstyrelsen har bevilget 1.2 mio. kr. til arbejdet, og der er derudover sendt ansøgninger til en række fonde.

Undersøgelsen er opdelt i fire overordnede faser. I den indledende fase skal den allerede eksisterende viden indsamles. Det drejer sig bl.a. om at indsamle og gennemgå litteratur og undersøgelser, gennemføre databasekørsler og interviewe organisationer og andre relevante personer om deres erfaringer med arbejdet i feltet.

I forlængelse af denne fase vil der blive udarbejdet et spørgeskema, som skal distribueres i samarbejde med Den Danske Hiv-Kohorte på samtlige infektionsmedicinske ambulatorier rundt om i landet. Spørgeskemaundersøgelsen vil på denne måde nå næsten alle hiv-smittede i Danmark og vil derfor være en unik mulighed for vidensindsamling.

Spørgeskemaundersøgelsen vil herefter danne baggrund for at gennemføre interviews med et antal hiv-smittede med det formål at få uddybet udvalgte områder, som det ikke via spørgeskema er muligt at få tilstrækkeligt belyst.

Udgivelse af bog mm.

Undersøgelsens resultater og anbefalinger vil afslutningsvis blive formidlet i bogform, ligesom det planlægges at afholde en række seminarer, workshops og temadage for relevante organisationer med henblik på at debattere resultater og anbefalinger i planlægningen af det fremtidige arbejde.

Hvis I ønsker at vide mere, er I meget velkomne til at kontakte Mie Carstensen eller Anders Dahl i Hiv-Danmark på T 33 32 58 68.

Mie Carstensen og Anders Dahl har hhv. e-mail-adresserne mie@hiv-danmark.dk og anders@hiv-danmark.dk

Mie Carstensen

Anders Dahl

Følgegruppe og baggrundsgruppe

Der vil i forbindelse med undersøgelsen blive nedsat en følgegruppe og en baggrundsgruppe.

Følgegruppen skal under selve arbejdet give faglig sparring til projektets medarbejdere, og baggrundsgruppen – der vil komme til at bestå af centrale organisationer, institutioner og personer i hiv/aids-miljøet – vil blive indkaldt ca. hver 6. måned, således at foreløbige resultater løbende kan præsenteres og diskuteres. Det planlægges endvidere løbende at udsende nyhedsbreve til baggrundsgruppen.

Ungegruppens Weekendtur 2005

Oplev en weekend i november sammen med andre unge med hiv: fællesskab og hygge krydret med information.

Opholdet er gratis og transportudgifterne dækkes af Hiv-Danmark.

Kontakt Preben Rehr i Rådgivning Vest på mobil 2129 1312 eller e-mail p.rehr@hiv-danmark.dk og hør nærmere om weekendturen den. 4.-6. november.

Hent en tilmeldingsblanket på www.hiv-danmark.dk!

Weekendturen er et samarbejde mellem Infektionsmedicinsk Afdeling på Skejby Sygehus og Hiv-Danmark. Unge mellem 16-25 år fra hele landet er velkomne til at deltage.

Lone Kühlmann var inviteret til at holde et oplæg om 'livskvalitet' før Hiv-Danmarks årsmøde.

Årsmøde 2005

Af Morten Eiersted, informationsmedarbejder

Årsmødet 2005 blev afviklet i Helligaandshuset i København.

På årsmødet var enkeltmedlemmer, pårørende medlemmer og medlemsorganisationer, der tilsammen repræsenterer lidt over 500 af Hiv-Danmarks medlemmer, mødt frem.

Fra bestyrelsens side var der ikke fremsat forslag, så debatten koncentrerede sig om formandens beretning og især forslag til budget 2005 førte til en del debat.

Bestyrelsens nedskæring i budgetterne for 2005 i Rådgivning Øst og Vest fyldte mest. Nedskæringerne har betydet, at man har været nødt til at nedsætte den ugentlige rådgivertid med 15 timer i såvel i Øst som i Vest. Bestyrelsen forklarede imidlertid, at denne beslutning alene hang sammen med den manglende offentlige finansiering, og at det derfor ikke havde været muligt at prioritere anderledes.

Men bestyrelsen så et lys forude med den forestående sammenflytning i København, som kan frigøre midler ved f.eks. at reducere udgifter til husleje. Længere fremme er håbet, at levekårsundersøgelsen ligeledes kan påpege det fortsatte behov for rådgivning af hiv-smittede og pårørende som et væsentligt element i hiv/aids-bekæmpelsen i Danmark.

Jane takker af

Jane Bjerregaard, som har været medlem af bestyrelsen siden 2003, valgte ikke at genopstille.

Henrik Arildsen takkede Jane for hendes indsats. Med Janes faglighed og indsigt i hiv/aids havde bestyrelsen fået gode synspunkter til arbejdet. Jane takkede for ordene men mindede bestyrelsen om, at udviklingen i København i hiv/aids-miljøet meget let kunne overskygge den nationale indsats, hvis man ikke passede på.

Velkommen til Peer, Helle, Allan, Frank og Pia

Til Hiv-Danmarks betyrelse blev Peer Aagaard genvalgt. Foruden Peer stillede Helle Andersen og Allan Aagaard op og blev valgt til bestyrelsen. Som suppleanter blev Frank Bentin og Pia Vilhelmsen valgt.

Indstilling til bestyrelsen

Bestyrelsen bad årsmødet tage stilling til, hvordan foreningen skal stille sig over for den politiske situation, hvor indsatsen over for hiv-smittede alene handler om forebyggelse, og hvor bevillinger bliver stadig mindre.

Flere på årsmødet opfordrede den kommende bestyrelse til at inddrage både enkeltmedlemmer og medlemsforeninger i den fortsatte debat om prioriteringer.

Hiv-Danmarks bestyrelse 2005-2006

Henrik Arildsen, formand
Niels Pedersen, næstformand
René Laursen, kasserer
Peer Aagaard
Helle Andersen
Allan Aagaard
Frank Bentin, suppleant
Pia Vilhelmsen, suppleant

Medarbejderne i Hiv-Danmark har udpeget Solveig Roth som medarbejderrepræsentant.

Medlemsforeninger 2005-2006

Brugergruppen i AktHIVhuset
Brugergruppen på Skejby Sygehus
Bøssegruppen i Jylland
Foreningen af 1. dec. 1995
Positivgruppen
Solstrålerne

AktHIVhuset

Tirsdag kl. 11.00-16.00
Onsdag kl. 11.00-16.00
Torsdag kl. 11.00-16.00
Vestergade 5 – 8000 Århus C
T 86 18 16 46

Hiv-Café hver tirsdag kl. 19.00-22.00
Åben Café hver torsdag kl. 14.00-17.00

Grupper
Malerguppen mødes hver onsdag i ulige uger, kl. 15.00-18.00. AktHIVisterne mødes hver 3. onsdag. Pårørendegruppen og Kvindegruppen mødes efter behov.

Nyt tiltag
Søndagskaffe og aktiviteter søndag eftermiddag er under planlægning

Fællesspisning
Hver tirsdag i ulige uger kl. 18.00. For hiv-smittede og pårørende. Der serveres to retter for 40 kr. Tilmelding senest søndagen før på T 86 93 68 00 eller på e-mail: primitivo@mail-online.dk

10.05
Gæstekok

24.05
Fiskefrikadeller m/kartofl, hollandaise-sauce, broccoli & salat
Vanilleparfait

Café TrHIVsel

– For folk berørt af hiv på Fyn

Mandag 14-21 Jernbaneg. 16, 2. – 5000
Onsdag 13-17 Odense C – T 63 14 28 20

Gratis spising hver mandag fra kl. 18, husk tilmelding senest onsdagen før. Fem til seks gange om året afholdes en debat-aften. Besøgsvennetjenesten Hiv-nettet. Hør nærmere på T 63 14 28 20.

Center for Sex og Sundhed
hiv • rusmidler • risikoadfærd
www.sexogsundhed.dk

Hiv-gruppen-Fyn

Onsdag kl. 15.00-21.00
spising kl. 18.00 (25/35 kr.)
Fredag kl. 13.30-16.30
1. fredag i måneden, kl. 14.00-21.00
spising kl. 18.00 (25/35 kr.)

Få en snak og en kop kaffe, læs avis, gå på internettet eller spil kort.

Sdr. Boulevard 70 – 5000 Odense C
T 66 12 12 91 – www.hivgruppenfyn.dk

Noaks Ark Malmö

Mandag til torsdag kl. 10.00-17.00
Fredag kl. 10.00-16.00
Frokost tirsdag til fredag: 30 SEK.
Tilmelding dagen før.
Södergatan 13, Malmö. T +46 40 611 52 15

Rådgivning Vest Fyn og Jylland

Vestergade 5, 2., 8000 Århus C
Henvendelse på T 7022 5860 (9-14)

Rådgivning Øst Sjælland og Øerne

Skindergade 44, 1., 1159 Kbh. K
Henvendelse på T 3332 5860 (10-14)

Rådgivning Øst holder fra 1. juli lukket hver fredag!

Pga. nedskæring i Hiv-Danmarks rådgivningsvirksomhed holder Rådgivning Øst fra den 1. juli lukket hver fredag. Telefontiden er herefter mandag til torsdag kl. 10.00-14.00.

KAFE KNUD

Et sted for folk berørt af hiv

Onsdag kl. 14.00-22.00

Torsdag kl. 14.00-22.00

Fredag kl. 14.00-22.00

Skinderg. 21 kld • 1159 Kbh K • T 3332 5861
Køkkenet er åbent mellem kl. 18.00-20.30!

Onsdag d. 11.5.

Kyllingelever i flødesovs
V: Risotto m/kæmperejer

Torsdag d. 12.5.

Cæsarsalat m/u kylling

Fredag d. 13.5.

Lakselassagne m/spinat
Pandekager m/grøntsager

Onsdag d. 18.5.

Fiskepakke m/kartofler og grøntsager

Torsdag d. 19.5.

Kotelet m/perlebyg & druesalat
V: Grøntsagscremesuppe

Fredag d. 20.5.

Lam i spinat. V: Pasta m/svampecreme og
råstegte grøntsager

Onsdag d. 25.5.

Oksesetg m/peberrodssauce
V: Tærte m/gedeost

Torsdag d. 26.5.

Thai-inspirerede fiskefrikadeller

Fredag d. 27.5.

Frikassé af kalv m/spæde grøntsager
V: Pasta m/gorgonzolasauce

Onsdag d. 1.6.

Lam i salsa verde. V: Forårsgrøn tærte

Torsdag d. 2.6.

Fylde pandekager m/u kød

Fredag d. 3.6. Kafe Knuds Gæstebud
Bordet dækkes til kl. 19. Tilmelding er nødvendig senest 1. juni. Ring på T 3332 5861.

Priser

Forret 30 kr., hovedret 60 kr. og dessert 25 kr. Hjemmebagt brød & salat efter årstiden er altid inkluderet. V.: Vegetar. Der kan bestilles bord på T 33 32 58 61.

Udlejning

Kafe Knud udlejes til møder, kurser, foredrag, receptioner og private fester. Vi formidler gerne kok & tjenere. Ring for aftale på T 3332 5861
Udstiller i marts er Poul Callesen

Hiv t Hiv-chat

Anonym chat mellem hiv-smittede på www.hivinfo.dk hver tirsdag fra kl. 20 til kl. 22.

Hiv • Giv din mening til kende
• Debatter
• Involver dig

forum

[www.hiv-danmark.dk/
opslagstavlen/forum](http://www.hiv-danmark.dk/opslagstavlen/forum)

www.hiv.dk
portalen til hiv/aids-miljøet

Karin Westh siger farvel

Kære alle brugere af Rådgivningen, nære og fjerne kolleger, ledelse og samarbejdspartnere.

Jeg har opsagt min stilling som psykosocial rådgiver i Rådgivning Øst pr. 1. juni 2005.

Det sker til fordel for to andre spændende beskæftigelser, nemlig dels koordinator af selvhjælpsprojektet i SR-Bistand i 20 timer om ugen og i privat psykoterapeutisk praksis.

Selvom jeg har valgt at sige op og glæder mig til det nye, der skal ske i mit arbejdsliv, er der megen vemod i at sige farvel til kolleger og til de mange brugere, som jeg har og har haft kontakt med gennem årene.

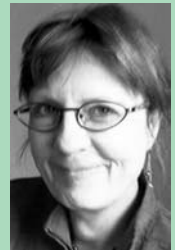
Uanset hvad jeg har lavet i

Hiv-Danmark, har det været givende. Jeg føler mig heldig at have et arbejde, som jeg har kunnet engagere mig i, både i med – og modvind.

Jeg vil gerne sige en meget stor og dybfølt tak til alle de brugere af rådgivningen, som har betroet mig større og mindre dele af deres livs-problemstillinger. Hver enkelt samtale med hiv-smittede, pårørende og efterladte har lært mig mere, både professionelt og personligt.

Min afsked markeres torsdag den 12. august kl. 16 i Kafe Knud, hvor alle, der har tid og lyst, er velkomne

Mange hilsner Karin

Kontaktannoncer

Kvinde søger dansk mand

Afrikansk kvinde, 43 år, søger bekendtskab og venskab med en dansk mand. Du må være rar, ærlig, ansvarlig og uden alkohol- og narkoproblemer. Jeg er interesseret i familieliv, madlavning og musik. Jeg er designer. Mit sprog er engelsk. Jeg er hiv+ og i behandling. Håber at høre fra dig.

Bill.mrk.: 08/05

Mand søges

Jeg er en afrikansk pige på 42 år og 164/62. Har ingen børn og ikke-ryger. Jeg er kærlig, omsorgsfuld og ærlig. Mine interesser er rejser, mavedance, music og m.m. Jeg ønsker bekendtskab med en mand på ca. 38 til 50 år og ikke-ryger, ca. 184 cm. Har det vakt interesse, så send et par ord med foto.

Bill.mrk.: 09/05

Mand søger kvinde

Jeg er 34 år og bor i København. Jeg savner en at dele livet med, er du den, der også søger et fast forhold. Jeg er hiv+ og på kombinationsbehandling, der virker godt, så jeg er ved godt helbred. Jeg har fast arbejde, og mine interesser er hjemlig hygge, rejser, byture, min familie og min kolonihave. Jeg er tolerant, har et godt humør og er tålmodig. Jeg er glad for børn. Håber at høre fra dig.

Bill.mrk.: 10/05

Indrykning af annonce

Skriv en annonce på max. 75 ord, maskinskrivet eller med blokbogstaver. Anfør navn, adresse og evt. tf.nr. og send brevet til: Hiv-Danmark, Att.: Marianne Ambus Skindergade 44, 1. – 1159 Kbh. K Kontaktannoncerne gemmes i 2 år.

Besvarelse af annonce

Læg svaret i kuvert med billetmærke på. Vedlæg frimærker svarende hertil og send det til ovennævnte adresse. Al post behandles anonymt.

'Lyngby-sagen'

Af Ole Morten Nygaard, retsudvalget I Lyngby er en hiv-smittet kvinde idømt 6 mdr. fængselsstraf for at have undladt at fortælle samt lyve om sin hiv-smitte over for forskellige ikke-smittede partnere.

Kvinden er dømt i forhold til fire forhold, hvor der er dyrket usikker sex. Dog er ingen af de omtalte partnere blevet smittet med hiv.

Fakkeltog 2005

København – 29. maj kl. 21.00

Mindegudstjeneste med navneoplæsning i Helligaandskirken, Strøget, København K med efterfølgende kirkekaffe og samvær i Helligaands-salen.

Indtelefonering af navne til navneoplæsning på T 33 18 16 44.

Århus – 27. maj kl. 19.30-21.00

Lysarrangement i Lysthuset, Vestergade 5, Århus C

'Fortælling af eventyr' ved Merete Voldstedlund, Århus Teater.

'Ord om det at mindes og samtidig huske at leve' v/Erik Dybdal Møller, præst v/Sct. Pauls Kirke.

'Erfaringsord' v/Tommy Christesen. Vokalgruppen Nfinity bidrager med sange undervejs.

Odense – 29. maj kl. 20.30

Mindeandagt i Skt. Hans Kirke, Nørregade i Odense.

Prædiken v/sognepræst Egon Lausen, Kerte.

Sang v/vokalensemblet 'Aldrig 8'. Andagten forventes at slutte ca. kl. 21.30, herefter der tændes lys i Kongens Have foran slottet.

Hjørring – 29. maj

I Hjørring afholder GayNord en Aids Memorial Day i Forsamlingsbygningen i Østergade 9.

Programmet er på GayNords hjemmeside www.gaynord.dk i løbet af maj måned.